

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/166/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419203644
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6419203644.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobkyne: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. O., Z. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47234466, proti žalovanému: O. D., a. s., so sídlom v O., B. XXX/A, H.: XXXXXXXXX, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 19. novembra 2019, č. k.: 5Csp/115/2019 - 43, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu mení tak, že nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.02.2009.

II. Súd poučuje žalovaného, že na Okresný súd Žiar nad Hronom môže podať proti žalobkyni: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. O., Z. XXX, žalobu o plnenie zo Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.02.2009.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že: „Návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 30.10.2019 žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky z jej mzdy vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.02.2009 a zaplatil jej trovy konania.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že žalovaný je právnym nástupcom spoločnosti V. banka, a. s., ktorej jedným z predmetov činnosti je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom a ktorá uzatvorila so žalobkyňou ako spotrebiteľom dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX označenej ako „zmluva o úvere dostupná pôžička“, na základe ktorej mali byť zo strany právneho predchodcu žalovaného žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.500 € (ďalej len „úver alebo istina“). Čo sa týka samotného splácania úveru v predmetnej úverovej zmluve sa uvádza, že žalobkyňa - dlžník je povinný vrátiť žalovanému - veriteľovi poskytnuté finančné prostriedky spolu s odplatom za poskytnutie úveru v pravidelných 70-tich mesačných splátkach po 84,29 €, teda na základe predmetnej úverovej zmluvy sa žalobkyňa zaviazal žalovanému zaplatiť istinu a odplatu vo výške podľa zmluvy 1.675,21 €, t.j. spolu sumu 4.175,21 €. Uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal spotrebiteľ pristúpiť taktiež k Dohode o zrážkach zo mzdy, podľa ustanovení čl. 3 ods. 5 predmetnej zmluvy odkazujúc na čl. 4 bod 4.8 Obchodných podmienok. Na základe tohto neprijateľného ustanovenia v predmetnej úverovej zmluve momentálne

dochádza k výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného, čím neustále každým mesiacom dochádza k zjavne nezákonným a neprimeraným zásahom do majetku žalobkyne. Žalovaný sa domáha u zamestnávateľa žalobkyne, ktorým je K. J., s.r.o., so sídlom W. XX XX, J., H.: XX XXX XXX (ďalej aj ako „zamestnávateľ žalobcu“), výkonu zrážok zo mzdy, na základe výzvy na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 13.09.2019, ktoré doručil na mzdové oddelenie zamestnávateľa žalobkyne. Žalovaný odôvodnil predmetnú výzvu existenciou údajných dlhov žalobcu voči žalovanej z predmetnej zmluvy o úvere, pričom zamestnávateľovi žalobkyne zároveň predložil predmetnú zmluvu o úvere, z ktorej má vyplývať „údajné“ prístupenie k dohode o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa trvá na nariadení neodkladného opatrenia z dôvodov, že predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľských vzťahoch, ktorá nebola individuálne dojednaná, a preto je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), zabezpečenie zmlúv o úvere jednoduchým nenápadným prístupením k dohode o zrážkach zo mzdy, ktorých nemala možnosť žalobkyňa odmietnuť, nakoľko táto bola neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy považuje za neplatné (v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tvrdí, že dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značný nepomer v právach medzi spotrebiteľom a dodávateľom, v čoho dôsledku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou obsiahnutou v predmetnom spotrebiteľskom vzťahu. Takéto zmluvné podmienky sú platné jedine v tom prípade, ak boli medzi zmluvnými stranami individuálne dojednané. Individuálnosť dojednania neprijateľnej zmluvnej podmienky je daná v zmysle ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) len vtedy, ak mal spotrebiteľ reálnu možnosť upraviť obsah takejto zmluvnej podmienky. Formulácia dohody o zrážkach zo mzdy bola vopred predformulovaná a zakomponovaná do samotnej zmluvy o úvere a predložená žalobcovi bez možnosti zmeny jej obsahu, resp. možnosti akýchkoľvek úprav zo strany žalobkyne. Individuálnosť dojednania akejkoľvek neprijateľnej zmluvnej podmienky pritom predpokladá jednak jej uzavretie na osobitnej listine podpísanej oboma zmluvnými stranami, a zároveň poučenie o obsahu takejto zmluvnej podmienky a jej dôsledkoch pre spotrebiteľa za súčasnej reálnej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, resp. vymôcť si prípadnú zmenu jej znenia. V uvedenom prípade pritom nemal žalobkyňa reálnu možnosť akokoľvek disponovať s obsahom predmetnej neprijateľnej podmienky, resp. nemal možnosť zmeniť jej obsah ani ju odmietnuť. Takéto konanie je v priamom rozpore so zmyslom a účelom prijatej právnej úpravy na ochranu práv spotrebiteľov, ku ktorej došlo v súvislosti s existenciou Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

4. Zároveň žalobkyňa poukázala na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neurčitým právnym úkonom v zmysle ustanovenia § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko táto neuvádza presnú výšku pohľadávky, ktorú dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje, čím nie je naplnená požiadavka určitosti právneho úkonu. Na základe uvedeného samotné zabezpečenie záväzkov žalobcu ako dlžníka vopred predformulovanej a zakomponovanej dohody o zrážkach zo mzdy bez vyplnenia dlžných súm a určenia presných pravidiel pre ich určenie predstavuje neprimerané a neprijateľné požiadavky poskytovateľa úveru. Zároveň uviedla, že ak sa vykonávajú zrážky vyššie než pri výkone rozhodnutia, ide o neplatný právny úkon, čím nie sú splnené atribúty určitosti právneho úkonu a podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka takéto právne úkony ktoré nie sú určité, sú neplatné. Poukázala na čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorého účelom je bránenie uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečovanej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožnenie vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Žalobkyňa taktiež poukazuje na článok 4 a článok 14 smernice Rady 87/102/EHS zo dňa 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti súd vydať predbežné (neodkladné) opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Poukázala aj na to, že obdobná dohoda o zrážkach zo mzdy o aké ide aj v prejednávacom prípade, bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka aj Komisiou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich.

5. Poukázala aj na to, že dohodu o zrážkach zo mzdy a zabezpečenie predmetného úveru prostredníctvom takejto dohody považuje za neplatnú taktiež s odkazom na ustanovenie § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej ako „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Z procesu

uzavretia samotnej zmluvy o úvere vyplýva nemožnosť spotrebiteľa odmietnuť podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy bez toho, aby došlo k reálnemu uzatvoreniu zmluvy o úvere.

6. Tiež uviedla, že dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a čl. 7 Ústavy SR (rozpor s medzinárodnou zmluvou). Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza Súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Na podporu svojich tvrdení poukázala na bod 50 uznesenia Súdneho dvora EÚ C-76/10 POHOTOVOSTĚ proti Korčkovskej, rozsudok Simmenthal C-106/77, pripomienky Európskej komisie v prípade C-30/12 Marcinová/POHOTOVOSTĚ. Postup uzatvorenia predmetnej zmluvy bol totiž taký, že žalobkyňa podpísala zmluvu dňa 23.02.2009, pričom s údajmi v bode 2 predmetnej zmluvy, ktorá obsahuje tzv. žiadosť o poskytnutie úveru, pričom do zmluvy boli až po podpise žalovaného doplnené údaje uvedené v bode 3.1 predmetnej zmluvy a dodatočne na zmluvu doplnil svoj podpis právny predchodca žalobcu až dňa 25.02.2009. Z uvedeného dôvodu, žalobkyňa podpisovala zmluvu čase, kedy neobsahovala údaje uvedené v bode 3.1, ktoré boli doplnené až dodatočne po podpise zmluvy žalobkyňou, pričom dokonca došlo k zníženiu spotrebiteľkou požadovanej sumy z 3500 € na 2500 €. Zmena a doplnenie návrhu sa v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona považuje za odmietnutie návrhu a nový návrh, kedy je nutné, aby k takémuto novému návrhu opätovne pristúpila aj druhá strana, toľž v takom prípade, ak sa údaje týkajú parametrov splácania úveru, ako sú výška a počet splátok, odplata a pod., ktoré v návrhu na uzatvorenie zmluvy, ktorý podpísala žalovaná absentovalo. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto nemohlo dôjsť k platnému uzatvoreniu zmluvy o úvere a zmluva je tak absolútne neplatná, nakoľko žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť neskôr doplnené údaje, a preto chýba dodatočný prejav vôle žalobkyne a písomná forma, ktorá sa pri zmluvách o spotrebiteľských úveroch v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. vyžaduje.

7. Posudzovaná úverová zmluva obsahuje nesprávnu výšku ročnej percentuálnej miery nákladov vychádzajúcu z nesprávnej sumy (výška RPMN je v zmluve uvedená vo výške 21,96 %, pričom skutočná výška RPMN je 24,86 %), čím zavádza spotrebiteľa, čo zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch trestá bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou takého úveru. Okrem uvedeného je potrebné zdôrazniť, že v zmluve sú nesprávne uvedené aj celkové náklady, a to vzhľadom na to, že súčinom výšky splátky a sumy splátky, je suma celkovej čiastky, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť podľa údajov v zmluve (ktorá v zmluve absentuje), t.j. $70 \times 64,29 = 4.500,30$ EUR, keď od tejto sumy odpočítame sumu poskytnutého úveru vo výške 2.500,- EUR dostaneme výšku celkových nákladov v sume 2.000,30 EUR a nie sumu 1.675,21 EUR, ktorá sa uvádza v zmluve. Tento zavádzajúci postup veriteľa, ktorým sa snaží nenápadne vylákať od spotrebiteľa v skutočnosti vyššiu čiastku celkových nákladov veriteľa nemožno považovať platný a súladný s citovanou právnou úpravou, nehovoriac o tom, že keďže údaj o výške nákladov je obligatórnym údajom a tento je v zmluve uvedený nesprávne, nemožno naň prihliadať a tento v zmluve akoby úplne absentoval, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru ako takého. Z uvedeného vyplýva, že zmluva obsahuje neurčité, nepravdivé a zavádzajúce údaje, ktoré spotrebiteľa uvádzajú do omylu a nie sú v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že zmluva vôbec neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť a vyššie uvádzaná nepresnosť v celkovej výške nákladov ovplyvnila aj výšku RPMN, ktorá ako sme uviedli je v zmluve uvedená v nižšej hodnote v neprospech spotrebiteľa. Predmetná zmluva o úvere tiež neobsahuje údaj, resp. nečlení splátky úveru na termíny istiny, úroku a iných poplatkov tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Okrem toho priamo zo zmluvy nevyplýva frekvencia splátok, nakoľko zmluva uvádza iba výšku splátky, ale neuvádza jej splatnosť ani to ako často (mesačne, štvrťročne a pod.) sa majú uvedené splátky uhrádzať. Nakoľko predmetná zmluva neobsahuje viacero obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. obsahuje chybné údaje, je potrebné na túto hľadieť ako na bezúročnú a bezpoplatkovú.

8. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na zistení, že žalobkyňa dňa 18.11.2019 na výzvu súdu oznámila, že podľa dokladov, ktorými disponuje, uhradila na predmetnú zmluvu nasledujúce sumy: a) podľa prehľadu pôvodného veriteľa: 834,85 EUR; b) zrážky v roku 2015: 1100 EUR; c) zrážky vo roku 2019 doposiaľ: 400 EUR (september a október), t. j. spolu 2.334,85 EUR. Žalobkyňa zároveň uviedla,

že disponuje iba týmito dokladmi, ktoré preukazujú jej úhrady vo vyššie uvedenej sume, ale nevylučuje, že na uvedenú zmluvu uhradila pôvodnému veriteľovi, resp. jeho právnym nástupcom aj vyššiu sumu. Zároveň upriamuje pozornosť súdu na skutočnosť, že ak nevydá neodkladné opatrenie, v najbližších dňoch pravdepodobne dôjde k ďalšej zrážke za november 2019 vo výške 200 EUR.

9. Uviedol, že na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa so spisovým materiálom ako aj listinnými dôkazmi zistil, že 25. februára 2009 uzavrela žalobkyňa tvrdenú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 2.500 EUR, ktorý sa zaviazala splatiť v 70 pravidelných mesačných splátkach po 84,29 EUR. Spolu s uzavretím zmluvy o úvere žalobkyňa uzavrela aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola podľa jej tvrdenia súčasťou zmluvy o úvere. Súd zdôraznil, že každú dohodu o zrážkach zo mzdy posudzuje osobitne, skúma okolnosti jej uzavretia. Poznamenal, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nemožno považovať za taký, ktorý je v rozpore s právom na ochranu spotrebiteľa. Poukázal na § 551 OZ, ktorý takúto dohodu o zrážkach zo mzdy pripúšťa ako jeden zo spôsobov zabezpečenia záväzku, pričom Zákon o ochrane spotrebiteľa v § 5a špecifikuje podmienky, za akých dohodu o zrážkach zo mzdy je možné využiť v spotrebiteľských zmluvách. Preto takáto dohoda je prípustná a predvídateľná. Uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy nie je úkonom, ktorý by bol v rozpore s platným právom alebo dobrými mravmi. Žalobkyňa nepoprela uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobkyne, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami v prípade, ak dôjde k realizácii zrážok zo mzdy, v dôsledku čoho hrozí bezprostredná finančná ujma. Konštatoval, že nie je zrejmé, akú finančnú ujmu má žalobkyňa na mysli, keďže v tomto prípade ide o realizáciu jej záväzku vrátiť úver, ktorý od žalovaného prijala. Zdôraznil, že súd v rámci nariadenia neodkladného opatrenia sa nezaobera dokazovaním súvisiacim s platnosťou alebo neplatnosťou zmluvy o úvere a nemôže prejednať rozhodnutie vo veci. Avšak aj za predpokladu, že by súd dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov, žalobkyni naďalej zostáva zachovaná povinnosť zaplatiť istinu, ktorú od žalovaného prijala, pričom prijala 2.500 EUR, do dátumu rozhodnutia zaplatila len 2.334,85 EUR, teda nevrátila žalovanú sumu, ktorú od neho prijala. Pokiaľ prebieha uspokojovanie nárokov veriteľa prostredníctvom zrážok zo mzdy, ide o plnenie záväzku žalobkyne, ktoré je plnením jej povinnosti a nie finančnou ujmu. Žalobkyňa podľa súdu neosvedčila skutočnosť, z ktorých by vyplývalo, že ďalšej realizácii zrážok zo mzdy bránia okolnosti uzavretého právneho vzťahu, napr., že by žalobkyňa už zaplatila istinu prijatého úveru a zrážky zo mzdy by sa týkali platenia príslušenstva, poplatkov alebo iných súm, pri ktorých by bola osvedčená pravdepodobnosť, že na ich úhradu by žalovaný mal nárok. V čase, kedy sa žalobkyňa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, nedochádza k zrážaniu takých súm, na ktoré by mohol byť nárok žalovaného spochybnený. K námietke premlčania súd konštatoval, že toto nie je predmetom skúmania v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale až v konaní vo veci samej. V závere konštatoval, že mal preukázané, že žalobkyni nehrozí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a nie je daná ani naliehavosť neodkladnej úpravy, preto návrh zamietol, o trovách rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP.

10. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla uznesenie okresného súdu v zmeniť tak že: „Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.02.2009. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľa, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia.“

11. V dôvodoch odvolania namietala, že závery súdu v žiadnom prípade nie je možné považovať za správne, preto žalobkyňa podáva proti uvedenému uzneseniu v celom rozsahu daného rozhodnutia odvolanie, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f), ako aj z toho dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h). Zároveň uplatnila nárok na náhradu trov konania za podané odvolanie zo strany žalovaného.

12. S dôvodmi rozhodnutia sa nestotožnila, nakoľko v rozhodnutí sa súd vôbec nevysporiadal s námietkami žalobkyne ohľadom platnosti predmetnej zmluvy, resp. jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti, čo v prípade pokračovania vo vykonávaní zrážok zo strany žalovaného môže mať za následok zrážanie aj takých súm, na ktoré práve v dôsledku namietaných skutočností odôvodňujúcich neplatnosť predmetnej úverovej zmluvy (resp. jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť) žalovaný nemá nárok a tak z jeho strany dôjde k bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne. Tiež namietala, že sa súd nevysporiadal s námietkou premlčania, ktorá taktiež odôvodňuje záver, že žalovaný vykonáva zrážky na sumy, ktoré sú už premlčané. V tejto súvislosti namietala, že už v tomto konaní sa súd mal vysporiadať z námietkami,

ktoré v návrhu uvádzala. Trvá na nariadení neodkladného opatrenia z dôvodov, že predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľských vzťahoch, ktorá nebola individuálne dojednaná, a preto je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka); zabezpečenie zmlúv o úvere jednoduchým nenápadným pristúpením k dohode o zrážkach zo mzdy, ktorých nemala možnosť žalobkyňa odmietnuť, nakoľko táto bola neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy považujeme za neplatné (v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

13. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola vopred predformulovaná a zakomponovaná do samotnej zmluvy o úvere a predložená žalobkyni bez možnosti zmeny jej obsahu, resp. možnosti akýchkoľvek úprav zo strany žalobkyne. Individuálnosť dojednaní akejkoľvek neprijateľnej zmluvnej podmienky pritom predpokladá jednak jej uzavretie na osobitnej listine podpísanej oboma zmluvnými stranami, a zároveň poučenie o obsahu takejto zmluvnej podmienky a jej dôsledkoch pre spotrebiteľa za súčasnej reálnej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, resp. vymôcť si prípadnú zmenu jej znenia. Na základe svojej neobmedzenej vôle, môže veriteľ vymáhať od dlžníka kedykoľvek v budúcnosti dlhy, ktoré reálne neexistujú, resp. aj plnenia, na ktoré nemá veriteľ žiaden nárok. Bez akéhokoľvek obmedzenia tak tieto dohody stavajú navrhovateľa do pozície, kedy tento stráca právo disponovať s jeho príjmom ako s vlastným majetkom, a to bez platného právneho základu. Dlžník zrážky nemôže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to kvôli neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah.

14. Tak ako v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj v odvolaní znova poukázala na čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a na článok 4 a článok 14 smernice Rady 87/102/EHS zo dňa 22.12.1986 o aproximácii zákonov. Na podporu svojich tvrdení poukázala na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy a zabezpečenie predmetného úveru prostredníctvom takejto dohody považuje za neplatné taktiež s odkazom na ustanovenie § 5a ods. 1) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

15. Poukázala na ust. § 551 OZ, pričom konštatovala, že ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom navrhovateľa je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku žalobcu nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Na podporu svojej argumentácie odkázala na rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25), (rozsudok C-168/05, Elisa María Mostaza Claro). „Cieľ Článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok“. (rozsudok Súdného dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27. 6. 2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quinterol.

16. Taktiež žalobkyňa poukázala na to, že na základe úverovej zmluvy žalovaný nemá nárok na žiadne plnenie nad rámec istiny poskytnutých úverov, nakoľko zmluva je absolútne neplatná z dôvodu, že zo strany žalobkyne nedošlo k prijatiu návrhu na uzatvorenie zmluvy s dodatkami. Okrem absolútnej neplatnosti zmluvy namietala bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď úverová zmluva obsahuje nesprávnu výšku ročnej percentuálnej miery nákladov vychádzajúcu z nesprávnej sumy; neobsahuje údaj, resp. nečlení splátky úveru na termíny istiny, úroku a iných poplatkov tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko predmetná zmluva neobsahuje viacero obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. obsahuje chybné údaje je potrebné na túto hľadiť ako na bezúročnú a bezpoplatkovú. Na základe uvedeného tak žalobca nemá na základe predmetnej úverovej zmluvy nárok na akékoľvek plnenie zo strany žalovaného nad rámec ním poskytnutých finančných prostriedkov. Vzhľadom na to je zrejmé pochybenie veriteľa, ktorý nedodrжал jeho základnú povinnosť umožniť spotrebiteľovi byť vopred informovaný o podmienkach právnych vzťahov, ktoré majú vzniknúť, a teda veriteľ porušil najzákladnejšie právo spotrebiteľa, a to právo spotrebiteľa na informácie, čo je v jednoznačnom rozpore so zákonom a v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné vyvodiť záver o absolútnej neplatnosti zmlúv o úvere. Vzhľadom na neplatnosť dohody zrážkach zo mzdy; absolútne neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere; neuviedenie podstatných náležitostí, ktorých absencia je ustanovením § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutých úverov; nemá odporca na základe predmetnej úverovej zmluvy nárok na akékoľvek plnenie na rámec ním poskytnutých finančných prostriedkov navrhovateľovi. Aj napriek uvedenému sa však odporca prostredníctvom vykonávaných zrážok zo mzdy domáha prostredníctvom zamestnávateľa navrhovateľa

aj uspokojenia pohľadávok v rozsahu súm, na ktoré z vyššie uvedených dôvodov nemá žiaden právny nárok.

17. Žalobkyňa žiada súd, aby v zmysle ust. § 325 ods. 1) a § 325 ods. 2 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. CSP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým odporcovi uloží povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy vykonávaného bez akejkoľvek platne uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodňuje tým, že v prípade ak by súd neodkladné opatrenie nevydal, bude aj naďalej dochádzať k neoprávneným zásahom do práv žalobkyne prostredníctvom zrážok zo mzdy, a tak aj k bezdôvodnému obohacovaniu sa na strane žalovaného na úkor žalobkyne. Má za to, že nariadením neodkladného opatrenia, ktorým by vo veci konajúci súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy, by mohlo dôjsť dokonca k trvalej úprave pomerov medzi stranami, nakoľko žalovaný by ďalej nemohol vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne a na základe toho by nebolo možné, aby na strane žalovaného dochádzalo k bezdôvodnému obohacovaniu sa na úkor žalobkyne, k neoprávneným zásahom do jej majetku, a teda k porušeniu jej Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na majetok, ani k znemožňovaniu zabezpečovania základných potrieb a jej rodiny. Poukázala na to, že prostredníctvom takýchto zrážok zo mzdy môže veriteľ vymáhať od dlžníka aj značne premrštené sumy, na ktoré navyše absolútne nemá žiadny právny nárok, pričom zamestnávateľ dlžníka je povinný vykonávať zrážky zo mzdy v prospech veriteľa až do sumy, ktorú si veriteľ sám dobrovoľne určí.

18. Žiadala súd, aby nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil odporcovi povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy navrhovateľa na uspokojenie pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej úverovej zmluvy bez uloženia povinnosti žalobkyne podať žalobu vo veci samej. Tvrdila, že týmto neodkladným opatrením môže dôjsť k trvalej úprave pomerov medzi stranami, nakoľko už v tomto konaní je potrebné preskúmať všetky nároky strán, ktoré by inak boli preskúmané opätovne aj v konaní vo veci samej. Ďalšie konanie po nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, bolo by neúčelné a v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania, nakoľko po nariadení neodkladného opatrenia by sa o tých istých nárokoch rozhodovalo aj v konaní vo veci samej, a tým by sa vynakladali finančné prostriedky na konanie o „niečom, o čom už by bolo rozhodnuté.“ Na základe uvedeného preto máme za to, že nariadeným neodkladným opatrením môže dôjsť k takej trvalej úprave pomerov medzi stranami, na základe čoho ďalšie konanie po nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné.

19. Žalovaný sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k odvolaniu nevyjadril.

20. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

21. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv. Z ustanovenia § 325 ods. 1 CSP vyplýva, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Z ustanovenie § 326 ods. 1 CSP pre navrhovateľa neodkladného opatrenia vyplýva povinnosť opísať rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú neodkladnú úpravu pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa skúma, či sú splnené predpoklady pre jeho nariadenie, a to najmä nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov do rozhodnutia vo veci samej. O nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje bez vykonania plnohodnotného dokazovania a vychádza sa len spravidla z tvrdení a dôkazov tej strany, ktoré navrhuje jeho nariadenie. Žalobkyňou boli argumentované konkrétne neprijateľné podmienky s reálnym a argumentovaným dopadom na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, čo ponechal okresný súd bez povšimnutia.

22. Závery okresného súdu by boli pri jednoduchom nazeraní na vec správne, keď okresný súd dospel k záveru, že zrážky zo mzdy sa vykonávajú na istinu, ktorá nepredstavuje navýšené plnenie oproti poskytnutej sume, teda nedochádza k zrážaniu súm, ktoré by boli nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov žalobkyne. Obsahom vzťahu medzi stranami je však poskytnuté plnenie, ktorému sa okresný súd vôbec nevenoval, neprihliadol na argumenty žalobkyne, nijako sa s nimi nevysporiadal. Žalobkyňa predložila zmluvu o úvere, z ktorej vyplýva, že bola žalobkyňou podpísaná 23. februára 2009, následne žalovaným 25. 2. 2009. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že zmluva je doslova nečitateľná, miniatúrne písmo samo osebe predpokladá neprijateľnú zmluvnú podmienku, jednotlivé sumy, ktoré majú význam, nie sú čitateľné, keď zvlášť splýva číslovka „6“ a „8“. Ani odvolací súd výpočtom nedospel k rozumnému záveru, ktorý by odôvodňoval preskúmateľnosť zmluvy o úvere s prihliadnutím na výšku úveru, výšku mesačnej splátky, celkovú výšku nákladov, počet splátok a úrok. V časti nazvanej 3 - Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia - vyplní banka s veľkou pravdepodobnosťou vyplýva pravdivosť tvrdenia žalobkyne, že k vyplneniu tejto časti došlo až po podpísaní zmluvy žalobkyňou a následne boli jednotlivé údaje doplnené žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom, čo nasvedčuje skutočnosti, že

k uzavretiu zmluvy vôbec nedošlo. Žalobkyňa zrejme prevzala finančné prostriedky, ktoré je povinná vrátiť. V tejto časti pod bodom 5 je uvedené, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzavrujú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4 bod 4 - zle čitateľné obchodných podmienok. Žalobkyňa nepredložila ďalšie dôkazy, predovšetkým Dohodu o zrážkach zo mzdy, ani odvolací súd nevie posúdiť jej obsah, ani to, za akých okolností bola podpísaná a či vôbec existuje. Ak dohoda o zrážkach zo mzdy nebola samostatne vyhotovená a žalovaný za túto dohodu považuje bod 5, potom námietky žalobkyne sú dôvodné. Spotrebiteľské právo, judikatúra súdov ako aj Súdneho dvora EÚ takéto zmluvy, ktoré sú vyhotovené miniatúrnym, zle čitateľným písmom považuje za neprípustné, ide o nekalú obchodnú praktiku, text je zle čitateľný, z hľadiska množstva údajov odradzujúci na čítanie. Taktiež Dohoda o zrážke zo mzdy, ktorá je včlenená vo všeobecnom texte zmluvy o úvere, najviac miniatúrnym písmom, je nekalou obchodnou praktikou. Ide o závažný právny úkon, preto vzhľadom na argumentáciu žalovaného niet žiaden dôvod preto, aby bol skrytý v texte obsahujúcom množstvo údajov pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľných. Navyše, táto dohoda je podradená bodu 3 úverovej zmluvy nazvanej ako „Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia (vyplní banka)“. Uvedené navodzuje dojem, že touto časťou disponuje len banka, ktorá vyplní údaje, čo je síce pravda, avšak v záhlaví tohto bodu žiadnym spôsobom nie je spomenuté, že sa uzatvára ďalší závažný právny úkon, a to Dohoda o zrážke zo mzdy.

23. Z predložených dôkazov žalobkyňa osvedčila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, teda žalobkyňa nemala možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažuje spotrebiteľa. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany spotrebiteľa zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, a z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 37).

24. Pre spotrebiteľské právne vzťahy je typické, že spotrebiteľ vystupuje v právnom vzťahu s dodávateľom ako menej informovaný a neskusený účastník. Úprava spotrebiteľských právnych vzťahov je kogentnou a jej zmyslom a cieľom je nepochybne vyrovnanie faktickej nerovnosti v zmluvnom vzťahu s dodávateľom. Odvolací súd má preto za osvedčené, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania - „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ vzhľadom na to, že ide o formulárovú zmluvu, je neplatná. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby bola podrobená súdnemu prieskumu o tom, či je pohľadávka oprávnená. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok v tom smere, či zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euro nekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Simmenthal).

25. Uvedenie Dohody o zrážkach zo mzdy do vopred naformulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, a ktorá umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, hodnotí odvolací súd ako neprijateľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. Pretože vzhľadom na vyššie uvedené ide o právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje zákonu a obchádza ho, ide o neplatný právny úkon. Formulácia „dohody“ o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarcu priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo zo zákonom. Pretože ide zatiaľ len o nariadenie neodkladného opatrenia, až vo veci samej sa jednoznačne preukáže, či zmluvná podmienka - dohoda o zrážkach zo mzdy bola individuálne dojednaná. Túto skutočnosť bude musieť preukázať žalovaný. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu. Súdu nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53

ods. 4 Občianskeho zákonníka), aj keď má základ v znení zákona. Pre záver súdu pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia bolo relevantné, že sporná klauzula vzhľadom na jej osobitný význam bola uvedená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa zneužívajúco, nedostatočne transparentne a bez predchádzajúcej súdnej kontroly umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, na základe prípadných neprijateľných podmienok zmluvy. Súd prvej dohodu o zrážkach zo mzdy nesprávne vyhodnotil. Je otázkou dokazovania, či žalobkyňa vôbec vedela o tom, že jej je predložená na podpis dohoda o vykonávaní zrážok, ťažko možno uvažovať o tom, aby slobodne a vážne chcela uzavrieť takýto právny úkon, z obsahu predloženej zmluvy o úvere toto zrozumiteľne nevyplýva. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. V rozpore s dobrými mravmi bolo predloženie dohody o zrážkach zo mzdy na podpis žalobkyne s úmyslom obísť právnu úpravu ochrany žalobkyne ako spotrebiteľky. Skutočne nie je možné poskytnúť právnu ochranu takému konaniu žalovaného, ktoré smeruje k porušeniu práv spotrebiteľa ako slabšej strany vo vzťahu. K všeobecnej argumentácii poskytovateľov úverov treba uviesť, že aj pri spotrebiteľských vzťahoch je možné uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, no musí spĺňať takáto dohoda všetky zákonné kritériá, to aj tie, ktoré slúžia na ochranu spotrebiteľov.

26. Odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, E. C./ O., s.r.o.: "Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách samá vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy." Tento záver korešponduje s argumentmi žalobkyne.

27. Odvolací súd nespochybňuje inštitút dohody o zrážkach zo mzdy upravený v § 551 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, pokiaľ je uzavretá v súlade so zákonom, čo v danom prípade, ako aj v mnohých ďalších bolo spochybnené. Odvolací súd v tejto súvislosti s prihliadnutím jeho na judikačnú prax súdov uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy bez súdnej kontroly, keď spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť, je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Zo obsahu zmluvy v danom prípade nepochybne vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú je spotrebiteľ nútený podpísať. Uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy, ako neoddeliteľnej súčasti formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru, je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, nárokov uplatnených veriteľom, na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z tohto dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nemožno prehliadnuť ani to, že by tento vzťah nebol podrobený súdnej kontrole, respektíve že by spotrebiteľ nemal možnosť kontroly zrážaných súm, a to z dôvodu, že výška uplatnenej sumy voči zamestnávateľovi žalobcu je výlučne v dispozícii žalovaného. Preto v takomto prípade ide o kontrolu výšky splátok realizovaných na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy totiž môže slúžiť len na zabezpečenie a uspokojovanie pohľadávky v zákonnej výške, teda v zákonom dovolenej, s prihliadnutím na spotrebiteľské právo.

28. Novelou č. 102/2014, ktorou bol doplnený zákon č. 250/2007 Z. z., o ochrane spotrebiteľa o § 5a bolo zavedené, že je neprípustné zabezpečenie upokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy aj dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou, že táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny a spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Predmetná novela nadobudla účinnosť 1.5.2014. V prechodných ustanoveniach k úpravám účinným od 1.5.2014 v § 29b sa uvádza, že ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2, 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1.májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky vzniknuté pred 1.májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov

účinných do 30.4.2014. Predmetnou novelou bol súčasne doplnený aj Občiansky zákonník v § 52 ods. 2 o vetu, „na všetky právne úkony, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. V prípade § 5a ods. 1 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj v prípade § 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka, chýbajú prechodné ustanovenia k týmto úpravám. Najvyšší súd SR zaujal stanovisko k spätnej účinnosti tohto predpisu v rozsudku sp. zn. 3MCdo 14/2014 z 21.4.2015 podľa ktorého ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka sa vzťahuje aj na práve vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Platí preto aj v prípade § 5a ods. 1 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z. z., že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

29. K námietke ohľadom absentujúcej položky, pre platnosť dohody podstatná náležitosť, a to určenie celkovej sumy, ktorá má byť zrazená odvolací súd uvádza, že vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 OZ. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Naviac, ak údaje v časti „3“ úverovej zmluvy boli doplňované až po podpise zmluvy žalobkyňou, teda rozhodne nemohla vedieť, aká suma je zabezpečovaná, ledaže žalovaný preukáže iný priebeh uzavretia zmluvy. Podľa § 2 ods. 2 OZ v občiansko-právnych vzťahoch vrátane zmluvných vzťahov majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zrejme formulárovú zmluvu (ak nebude v konaní preukázané iné), ktorá nebola individuálne dojednaná. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške.

30. Odvolací súd za daného stavu považoval predložené listinné dôkazy a uvádzané tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre nariadenie neodkladného opatrenia. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či medzi účastníkmi zmluvy boli dohodnuté neprijateľné zmluvné podmienky a ktoré, či zmluva je platná alebo nie. K odôvodnenosti jeho nariadenia odvolací súd uvádza, že v danom prípade už zo samotných príloh k návrhu je zrejme hrozba žalovaného vykonávaním zrážok zo mzdy u zamestnávateľa žalobkyne na základe spochybnenej úverovej zmluvy, respektíve jej súčasti - dohody o zrážke zo mzdy, neskôr aj uskutočnené zrážky zo mzdy. Pokiaľ nebude právoplatne vyriešená spornosť namietanej dohody, nie je možné nateraz uvažovať, že rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia je neprimerané vo vzťahu k žalovanému. Pri rozhodnutí odvolací súd prihliadol najmä na preventívnu povahu neodkladného opatrenia, ktorým sa má zabrániť podstatnému zhoršeniu postavenia účastníka - žalobkyne vykonávaním nedôvodných zrážok zo mzdy, ktoré už v čase rozhodovania odvolacieho súdu môžu prekračovať dovolený rámec s prihliadnutím na obsah zmluvy. Pokiaľ by nedošlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, naďalej by žalobkyňi boli vykonávané zrážky zo mzdy, ktorých celková výška by nekorešpondovala s celkovou sumou, akú by mala žalovanému zaplatiť, pokiaľ by súd vo veci samej konštatoval neprijateľné zmluvné podmienky.

31. Odvolací súd preto dospel k záveru, že sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania v zmysle § 324 ods. 1 CSP, keď podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, pričom v zmysle ods. 2 písm. d) môže strane uložiť, aby sa niečoho zdržala alebo niečo znášala.

32. Vzhľadom na to, že zákon pre vykonávanie zrážok zo mzdy na základe takejto dohody nevyžaduje autoritatívne rozhodnutie súdu alebo iného právomocného orgánu o povinnosti na peňažné plnenie, ktorej splnenie sa zrážkami zo mzdy plní, nemá žalobkyňa inú možnosť, ako namietat platnosť úverovej zmluvy a v nej včlenenej dohody o zrážkach zo mzdy buď v osobitnom konaní, ktoré vyvolá svojou žalobou o určenie neplatnosti zmluvy o úvere dohody o zrážkach zo mzdy. Záver súdu v prípade nariadenia neodkladného osvedčenia nie je výsledkom riadneho dokazovania, vychádza sa predovšetkým z osvedčených tvrdení žalobcu, čo však neznamená, že v sporovom konaní sa nemôže dospieť na základe riadne vykonaného dokazovania k úplne iným záverom. Je vecou žalovaného, že zmluvy sú nezrozumiteľné, netransparentné, plné neprijateľných podmienok, ktoré z hľadiska spotrebiteľa umožňujú takúto zmluvu namietat pre jej neplatnosť z viacerých dôvodov, preto je spravodlivé, aby preukázal oprávnenú výšku zostatku dlhu, ktorý požaduje.

33. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

34. Odvolací súd dospel k záveru, že nie je účelné ani spravodlivé uložiť žalobkyni vyššie uvedené povinnosť, pretože žalobkyňa tvrdí, že všetko už uhradila, teda súd jej nemôže uložiť povinnosť podať žalobu o plnenie (§ 137 písm. a) CSP), ale nie je správne ani domáhať sa určenia právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP, hoci bola prijatá novela zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z. z.), a to novela č. 279/2017 Z. z., ktorý v § 11 ods. 4 upravuje, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru žalobou. Ani v prípade, že by súd takejto žalobe vyhovel, sporné otázky by sa nevyriešili. Zmyslom vyriešenia sporu je skutočný výsledok a nie vytváranie ďalších sporov, preto je dôležité, aby bolo určené, koľko má, ak vôbec, žalobkyňa ešte plniť. Je preto vhodné postupovať podľa § 337 CSP a poučiť žalovaného o možnosti podať žalobu na plnenie.

35. Podľa § 337 ods.: (1) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. (2) Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. (3) Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

36. S poukazom na § 337 ods. 1 a 2 CSP súd poučil žalovaného o možnosti podať žalobu, ktorou sa bude domáhať uloženia povinnosti žalobkyni zaplatiť mu pohľadávku zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.02.2009 s tým, že v súdnom spore bude Zmluva o úvere ako aj Dohoda o zrážkach zo mzdy podrobená súdnej kontrole a súd v rámci kontradiktórneho sporového konania určí skutočnú výšku dlhu žalobkyne voči žalovanému, ako aj lehotu, do uplynutia ktorej má dlh žalovanému zaplatiť, pokiaľ bude preukázané, že žalobkyňa dlžnú sumu ešte neuhradila v zákonnej výške. V prípade úspechu žalovaného v spore o zaplatenie dlžnej sumy úveru súd v zmysle § 337 ods. 3 CSP aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovie.

37. O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1, 2 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v konaní bola v celom rozsahu úspešná žalobkyňa, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

38. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).